

Лекція 1-А. ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЯК НАУКА ТА НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

1.1. ТМФВ як наука та навчальна дисципліна

1.2. Джерела та зв'язок ТМФВ з іншими науками і дисциплінами

Визначення:

1. *Теорія та методика фізичного виховання (ТМФВ) є науковою та навчальною дисципліною про загальні закономірності, що визначають зміст і форми побудови фізичного виховання як педагогічно організованого процесу, який органічно включений до загальної системи виховання людини.*

Що є предметом вивчення ТМФВ?

*загальні закономірності управління
процесом
фізичного виховання людини.*

Що є об'єктом вивчення ТМФВ?

*форми, методи, завдання, принципи,
засоби фізичного виховання,
які дозволяють розширити фізичні
можливості людини.*

Науковим підґрунтям ТМФВ

є науки, що умовно поділяються на дві групи:

- **гуманітарні** (*педагогічні, психологічні, соціальні, історичні і т.д.*),
- **природничі** (*біологія, анатомія, фізіологія, біохімія, біомеханіка, гігієна тощо*).

Програма з ТМФВ включає три розділи:

- загальні основи фізичного виховання;
- спеціалізовані напрями фізичного виховання;
- фізичне виховання основних вікових категорій населення.

ЕТАПИ СТАНОВЛЕННЯ ТМФВ:

На першому етапі становлення проходило накопичення емпіричного матеріалу у процесі використання спеціальних фізичних вправ, в першу чергу, для військової підготовки;

ЕТАПИ СТАНОВЛЕННЯ ТМФВ:

- на другому етапі відбулося обґрунтування перших методик фізичного виховання та створювалися класифікації засобів

ЕТАПИ СТАНОВЛЕННЯ ТМФВ:

- на третьому етапі створювалися національні та авторські систем фізичного виховання;

ЕТАПИ СТАНОВЛЕННЯ ТМФВ:

- на четвертому етапі було створено теорію і методику фізичного виховання й спорту як самостійну навчальну й наукову дисципліну

ЕТАПИ СТАНОВЛЕННЯ ТМФВ:

- на п'ятому етапі проходило інтенсивне біологічне обґрунтування рухової активності

ЕТАПИ СТАНОВЛЕННЯ ТМФВ:

- на шостому етапі проходить обґрунтування пріоритетів особистісних потреб та фізичного розвитку людини, що дало поштовх до впровадження нових видів фізичної культури: аеробіки, шейпінгу, пляжного волейболу, велокінетики, роуп-скіпінгу тощо

ТМФВ тісно пов'язана з рядом наукових дисциплін:

- загальною педагогікою;
- загальною і віковою психологією;
- анатомією;
- фізіологією;
- біомеханікою, біохімією;
- математичною статистикою;
- біометрією інш.

Ці та інші науки складають наукове підґрунтя ТМФВ, її джерела.

- *ТМФВ, як самостійна наука, обґрунтовує загальні закономірності фізичного виховання і спорту, опираючись на знання інших дисциплін і, в свою чергу, доповнюючи і розвиваючи ці дисципліни.*

Література:

- Основи теорії та методики фізичного виховання: Навчальний посібник/Укл: В.А. Товт, О.А. Дуло, М. Ю. Щерба. – Ужгород: ПП "Графіка", 2010. – 140 с.
- Введение в теорию физической культуры: Учеб. пособие для ин-тов физ. культ./ Под ред. Л. П. Матвеева. – М.: Физкультура и спорт, 1983. – 128 с., ил.
- Герцик М.С., Вацеба О.М. Вступ до спеціальності галузі „Фізичне виховання і спорт”: підручник.- Харків: „ОВС”, 2005. – 240 с.
- Теорія и методика фізичного виховання / Під ред. Т.Ю. Круцевич (В 2-х т.). К.: Олимпийская литература, 2008. – Т. 1. - с. 9-10; 13-19.
- Теория и методика физического воспитания. Учебник для ин-тов физ. культуры. / Под общей ред. Л. П. Матвеева и А. Д. Новикова. Изд. 2-е, испр. и доп. (В 2-х т.). М.: Физкультура и спорт, 1976. – Т. 1. С. 5-45.